

2021-01-28
Slutversion

Björnö

Kompletterande artskyddsutredning

**: EKOLOGI
GRUPPEN**

: EKOLOGI GRUPPEN

Beställning: Villamarken Exploatering i Stockholm AB

Framställt av: Ekologigruppen AB

www.ekologigruppen.se

Telefon: 08-525 201 00

Slutversion: 2021-01-28

Uppdragsansvarig: John Hagenby

Medverkande: John Hagenby, Johan Allmér

Intern granskning av rapport: Johan Allmér

Foton: Om inget annat anges: Ekologigruppen

Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB

Internt projektnummer: 7600

Innehåll

Inledning och syfte	4
Nyligen rödlistade fågelarter i området	4
Arter som inte bedöms påverkas av planen.....	5
Andfåglar	5
Strandskata	6
Entita, grönsångare, rödvingetrast och ärtsångare	6
Tallbit och svartsnäppa	6
Arter som kan påverkas av planen	7
Björktrast (<i>Turdus pilaris</i>)	7
Fiskmås	7
Grönfink (<i>Chloris chloris</i>)	8
Hornuggla (<i>Asio otus</i>)	8
Kråka (<i>Corvus corone</i>)	9
Skrattmås (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	9
Tofsvipa (<i>Vanellus vanellus</i>)	10
Skyddsåtgärder	10
Samlad bedömning	11
Referenser	12

Inledning och syfte

Detta PM utgör ett komplement till artskyddsutredningen för detaljplan för del av Östhamra 1:15 i Frötuna församling på Björnö Norrtälje kommun. Sedan artskyddsutredningen *Påverkan på skyddade arter - Konsekvensbedömning av skyddade arter inom planområdet för Björnö etapp 2 och 3 i Norrtälje kommun* (Ekologigruppen, 2018) gjordes har den nationella rödlistan uppdaterats och ytterligare ett antal arter som förekommer i området har rödlistats. I detta dokument bedöms om dessa arters livsmiljöer eller lokala populationer kommer att påverkas av att detaljplanen genomförs på ett sätt som gör att artskyddsförordningens förbud aktualiseras. Ytterligare två arter som inte är rödlistade men som är upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 ingår i avgränsningen.

Vissa arter bedöms inte påverkas och hanteras därför mer översiktligt, medan andra arter som bedömts kunna påverkas utreds mer ingående. För de arter som påverkas är det framför allt påverkan på livsmiljöerna som inträffar. Detaljerad beskrivning av skyddsåtgärder finns i huvuddokumentet *Påverkan på skyddade arter - Konsekvensbedömning av skyddade arter inom planområdet för Björnö etapp 2 och 3 i Norrtälje kommun*, (Ekologigruppen, 2018). De åtgärder som beskrivs där gäller även för de arter som tas upp i detta dokument.

Fladdermusarterna nordfladdermus och brunlångöra som finns i området har tagits upp på nya rödlistan men dessa arter bedöms vara tillräckligt utredda i tidigare artskyddsutredning. Ingen förändring i påverkan har skett.

Avgränsning

I detta PM ingår fågelarter med förekomst i området och som har upptagits på nya rödlistan 2020 samt ytterligare två arter omnämnda i ett yttrande som inkom till samrådet, se tabell 1. I PM:et bedöms om arterna kan påverkas på ett sätt som gör att artskyddsförordningens förbud utlöses.

Gällande det yttrande från Roslagens ornitologiska förening som inkom till samrådet 2017 lyftes ett antal fågelarter som har observerats i området. Flera av dessa arter utreddes i artskyddsutredningen 2018 medan några av artena inte bedömdes behöva utredas vidare. Av dessa arter har två arter lyfts in i detta PM eftersom de är upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 och har observerats flera gånger i området: jorduggla och sångsvan. I yttrandet nämndes också sparvuggla, berguv och salskrake. Sparvuggla är knuten till skogsmiljöer. Inom planområdet finns lämpliga livsmiljöer för arten framför allt i den nordvästra delen av området i de lövdominerade skogsbestånden som kommer att sparas. I och med att de viktigaste skogsmiljöerna i planområdet kommer att sparas bedöms arten därför inte påverkas. Berguv har enligt föreningen setts några gånger men det saknas uppgifter om att den skulle förekomma inom detaljplanområdet. Salskrake som också omnämndes i yttrandet har observerats i vattnet utanför planområdet och bedöms inte påverkas.

Tabell 1. Arter som behandlas i detta PM samt deras rödlistestatus. Alla arter har tillkommit i nya rödlistan 2020 utom sångsvan och jorduggla som är livskraftiga (LC), dessa är medtagna av andra skäl, se Avgränsning.

Artnamn	Status i området	Rödlistekategori	Nationell population (par)	Lokal population (par i Sthlm län 2012)	Lokal population kan påverkas om inga skyddsåtgärder vidtas
Björktrast	Stationär	NT	594 000	32 000	Ja
Bläsand	Rastande	VU	17 000	12	Nej
Entita	Tillfällig	NT	90 000	6 000	Nej
Fiskmås	Stationär	NT	100 000	12 000	Ja
Gravand	Rastande	NT	5 300	80	Nej
Grönfink	Stationär	EN	211 000	50 000	Ja
Grönsångare	Tillfällig	NT	167 000	9 500	Nej
Hornuggla	Stationär	NT	6 000	320	Ja
Jorduggla	Rastande	LC	1700	2	Nej
Kricka	Rastande	VU	76 000	1 400	Nej
Kråka	Stationär	NT	145 000	3000	Ja
Rödvingetrast	Tillfällig	NT	797 000	16 000	Nej
Rörsångare	Tillfällig	NT	211 000	15 000	Nej
Skedand	Rastande	NT	1 900	100	Nej
Skrattmås	Stationär	NT	98 000	6 000	Ja
Strandskata	Rastande	NT	8 000	1 600	Nej
Svartsnäppa	Rastande	NT	4 300	0	Nej
Sångsvan	Rastande	LC	5 400	60	Nej
Tallbit	Förbiflygande	VU	5 000	0	Nej
Tofsvipa	Stationär	VU	45 000	1 100	Ja
Ärtsångare	Tillfällig	NT	145 000	9 000	Nej

Arter som inte bedöms påverkas av planen

Nedan redogörs för de arter som inte bedöms behöva utredas närmare eftersom deras livsmiljöer och bevarandestatus inte bedöms påverkas annat än försumbart av exploateringen.

Andfåglar

De andfåglar som har observerats i området - det vill säga bläsand, gravand, kricka och skedand, bedöms inte påverkas av planen. Bara ett fåtal observationer av bläsand, gravand och skedand har inrapporterats i Artportalen mellan 2011 och 2013, där fåglarna har rastat i de mest låglänta delarna som ofta har varit översvämmade, inga rapporter om häckningar finns. De mest låglänta och blöta delarna ligger i huvudsak utanför planområdet och kommer inte att bebyggas. Arterna bedöms inte vara stationära i området, och planområdet utgör heller inte arternas primära livsmiljöer eftersom de i huvudsak är knutna till blötare miljöer som, kuster, sjöar, kärr och vattendrag. De lokala populationernas bevarandestatus för dessa arter bedöms därför inte påverkas av planens genomförande och utreds därför inte närmare.

Kricka är regelbundet observerad inom området. En sökning på fynd av kricka i Artportalen över ett större område visar att det finns många observationer av arten i kommunen på ett flertal platser, med en tyngdpunkt runt Brosjön som ligger en bit norrut från Björnö. Kricka är liksom de andra andfåglarna knuten till vattenmiljöer och dess lokala population bedöms inte påverkas.

Sångsvan är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och arten har därmed ett starkt skydd. Den har observerats många gånger rastande i området. En sökning i Artportalen inom Norrtälje kommun visar på många observationer runtom i kommunen. Även om Björnö används som rastlokal är lokalen inte av sådan betydelse att exploateringen av Björnö kan påverka sångsvanens bevarandestatus eller lokala population på ett sådant sätt att förbuden i artskyddsförordningen utlöses. Sångsvan har tidigare varit rödlistad men har i den senaste listningen bedömts som livskraftig.

Entita, grönsångare, rödvingetrast och ärtsångare

Entita, grönsångare, rödvingetrast och ärtsångare har bara observerats ett fåtal gånger i området. Dessa arter är i huvudsak knutna till löv- och blandskogar. Vissa skogspartier kommer att tas i anspråk, samtidigt innebär de skyddsåtgärder som kommer att vidtas att andra partier stärks upp och bland annat kommer ekar att frihuggas, vilket är åtgärder som bedöms gynna dessa arter. Bevarandestatus för lokala populationer bedöms därför inte påverkas, och dessa arter bedöms därför inte behöva utredas närmare.

Jorduggla

Jorduggla har tidigare varit rödlistad men har i senaste rödlistan bedömts som livskraftig (LC). Fågeln är dock upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och har därmed ett starkt skydd. Uppgiften från 2012 om att den lokala populationen utgörs av två par får tas med en nypa salt, det är möjligt att populationen har ökat sedan dess, men anledningen till den lilla populationen beror på att artens häckningsområde tar vid först en bit norr om Uppsala och vidare uppåt i landet, området runt Norrtälje pekas ut som ett område där den vanligtvis påträffas under flytten (Fågelguiden, 2020). Även om Björnö används som rastlokal är lokalen inte av sådan betydelse att exploateringen av Björnö kan påverka jordugglans bevarandestatus eller lokala population på ett sådant sätt att förbuden i artskyddsförordningen utlöses.

Strandskata

Strandskata har noterats som rastande och förbiflygande i området. Arten häckar längs havsstränder och vid större insjöars stränder. I och med att strandlinjen i huvudsak lämnas orörd i planområdet bedöms inte dess möjligheter till häckning påverkas. Arten födosöker ofta på åkrar och i omnejden finns god tillgång till både födosöks- och häckningsmiljöer för arten och det finns många observationer av arten i omnejden, bl.a. runt sjön Erken och längs Rådmansös kust. Den lokala populationens bevarandestatus bedöms därför inte påverkas av planens genomförande och utreds därför inte närmare.

Tallbit och svartsnäppa

Arterna tallbit och svartsnäppa har noterats förbiflygande respektive rastande. Enligt den uppskattning som har gjorts av lokala populationer (Ottozon et al 2012) finns inga lokala populationer av varken tallbit och svartsnäppa i Stockholms län. De bedöms vara tillfälliga i området arternas bevarandestatus kommer därför inte att påverkas av planen, inte heller deras livsmiljöer.

Arter som kan påverkas av planen

Nedan redogörs för de arter som har bedömts kunna påverkas av exploateringen. Uppgifter om nationella populationer har inhämtats från Sveriges fåglar 2019 och från Artfakta. Uppgifter om lokala populationer kommer från Fåglarna i Sverige – antal och förekomst (Ottosson, U. et al, 2012) och är sannolikt något överskattade eftersom uppgifterna är från 2012.

Björktrast (*Turdus pilaris*)

Björktrast häckar i skogar, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar.

Nationell population och bevarandestatus

Arten förekommer över hela landet och den nationella populationen har uppskattats till 594 000 par (BirdLife, 2019). Arten har under de senaste 15 åren minskat med cirka 17,5 % (Artdatabanken, 2020). Björktrast är klassad som nära hotad (NT) och dess bevarandestatus bedöms därför vara dålig.

Lokal population och bevarandestatus

Den regionala populationen har uppskattats till 32 000 par (Ottosson m.fl. 2012). Den lokala populationens bevarandestatus bedöms som dålig i och med att minskningen sannolikt omfattar även populationen i Stockholms län.

Känslighet och hot

Hoten mot arten är inte klarlagda, men det har spekulerats i om klimatförändringar är en orsak till artens minskning i södra Sverige. Artens utbredning i Europa är nordlig och den kan vara anpassad till häckningsmiljöer med lägre medeltemperatur än vad klimatet i södra Sverige har i nuläget. Arten häckar både i skog och i bebyggda miljöer och bedöms därför inte vara störningskänslig.

Förekomst i området

Arten är stationär i området och i Artportalen finns ett flertal observationer gjorda inom planområdet.

Bedömning av påverkan på lokal population

Potentiella livsmiljöer för björktrast tas i anspråk för bebyggelse, vilket bedöms kunna kompenseras genom de riktade skyddsåtgärder som vidtas i samband med exploateringen. Den bedöms heller inte påverkas nämnvärt av ökad mänsklig närvaro i området eftersom den häckar även i bebyggda miljöer. Planen kan inte heller kopplas till det hot som klimatförändringar utgör mot arten. Den lokala populationen av björktrast är relativt stor och upprätthållandet av den lokala populationens bevarandestatus bedöms inte påverkas av planen.

Fiskmås (*Larus canus*)

Fiskmåsar häckar vid kuster och sjöar samt lokalt i samhällen och i jordbruksbygd. Arten är en allätare, i kosten ingår fisk, insekter, bär, hushållsavfall m.m. Fiskmåsar samlas ofta på åkermark i närheten av sjöar och äter mask med mera.

Nationell population och bevarandestatus

Fiskmås är klassad som nära hotad (NT) och dess bevarandestatus bedöms därför vara dålig. Arten förekommer över hela landet och den nationella populationen har uppskattats till 100 000 par (BirdLife, 2019). Arten har de senaste 18 åren haft en minskningstakt på 18 % (Artdatabanken, 2020).

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 12 000 par (Ottosson m.fl. 2012). Minskningen omfattar sannolikt även den lokala populationen och dess bevarandestatus bedöms därför om dålig.

Känslighet och hot

Arten har haft en hög minskningstakt vilket föranlett rödlistning, men orsakerna till minskningen är inte klarlagda.

Förekomst i området

Arten förekommer regelbundet som rastande/födosökande i området.

Bedömning av påverkan på lokal population

Jordbruksmarken/öppna gräsmarken inom planområdet utgör en födosöksmiljö för fiskmåsar och delar av dessa miljöer kommer att tas i anspråk för bebyggelse. Fiskmåsar häckar framförallt i närheten av vatten, och strandområden och blöta områden lämnas i huvudsak orörda i planområdet. I omnejden, utanför planområdet, finns gott om både lämpliga häckningsbiotoper och födosöksmiljöer. Arten är inte störningskänslig och den lokala populationen är förhållandevis stor. Genomförandet av planen bedöms inte försvåra upprätthållandet av den lokala populationen fiskmåsar.

Grönfink (*Chloris chloris*)

Grönfink häckar i skogsbryn, enbackar, buskmarker, parker och trädgårdar. Arten förekommer i större delen av landet.

Nationell population och bevarandestatus

Den nationella populationen har uppskattats till 211 000 par. En kraftig minskning (50 - 60 %) de senaste 10 åren, orsakad av en sjukdom, har medfört att den rödlistats som starkt hotad (EN). Bevarandestatus för nationella populationen av grönfink bedöms därför som dålig.

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 50 000 par. I och med att arten hotas av en sjukdom bedöms statusen vara dålig även för den lokala populationen.

Känslighet och hot

Hotet som är utpekad är en sjukdom, flagellat, som kom in i Sverige år 2007 (Artfakta, 2020).

Förekomst i området

Arten bedöms kunna vara stationär i området, men endast ett fåtal observationer finns inrapporterade i Artportalen de senaste 20 åren, varav en rör ett häckande par.

Bedömning av påverkan på lokal population

Arten födosöker och häckar i flera olika miljöer och de miljöer som tas i anspråk bedöms inte som centrala för dess fortlevnad i området. Förlusten av potentiella livsmiljöer som projektet medför bedöms vägas upp av de skyddsåtgärder som vidtas inom ramen för projektet. Arten häckar även i bebyggda områden och bedöms därför fortsättningsvis kunna häcka i delar av området som bebyggs. Sjukdomshotet mot arten kan inte kopplas samman med påverkan från planen. Bevarandestatus för den lokala populationen bedöms inte påverkas negativt.

Hornuggla (*Asio otus*)

Hornuggla häckar huvudsakligen i anslutning till odlad mark. Den förekommer i större delen av landet.

Nationell population och bevarandestatus

Den nationella populationen har uppskattats till 6 000 par. En hög minskningstakt de senaste 18 åren har föranlett att arten har rödlistats som nära hotad (NT). Bevarandestatusen för den nationella populationen bedöms därför som dålig.

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 320. I och med att den lokala populationen är liten, under 500 par, bedöms dess bevarandestatus som dålig.

Känslighet och hot

Arten har en hög minskningstakt, orsakerna till minskningen är inte klarlagda.

Förekomst i området

Hornuggla är stationär i området.

Bedömning av påverkan på lokal population

Potentiella livsmiljöer för hornuggla kommer att tas i anspråk av planen, samtidigt skapas nya livsmiljöer genom de skyddsåtgärder som vidtas. I omnejden finns också flera miljöer som är lämpliga för arten. Bevarandestatusen för den lokala populationen bedöms inte påverkas av projektet.

Kråka (*Corvus corone*)

Kråka häckar i öppen skogsmark, ofta i anslutning till odlad mark, men även i samhällen i till exempel parker. Den förekommer i hela Sverige, även i ytterstergården och i fjällen (Artfakta, 2020). Kråkan är en allätare.

Nationell population och bevarandestatus

Den nationella populationen har uppskattats till 145 000 par. Populationsminskningen de senaste 18 åren har gjort att kråkan nu rödlistats som nära hotad (NT). Bevarandestatusen för den nationella populationen bedöms därför som dålig.

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 3 000 par och arten är fortfarande vanlig i Stockholms län. Den lokala populationen överskrider gränsvärdet 500 par för minsta hållbara population. Det är oklart om minskning i Stockholms län är densamma som i landet i övrigt. Ekologigruppen bedömningen att den lokala populationen är oklar men att den troligen är gynnsam.

Känslighet och hot

Arten har en hög minskningstakt, orsakerna till minskningen är inte klarlagda. Det är oklart vilka faktorer som ligger bakom kråkans nedgång. En teori är att omvandling till ett mer effektiviserat jordbruk delvis ligger bakom nedgången. Till exempel när småbiotoper försvinner och andra småfåglar och smådjur minskar. Avverkning av gamla och grova träd bedöms också ha en negativ påverkan. Arten väljer oftast av människan ostörda skogar för sin häckplats (ArtDatabanken 2020).

Förekomst i området

Kråkan är stationär och tämligen allmän i området.

Bedömning av påverkan på lokal population

Förlust av potentiella livsmiljöer för arten bedöms vägas upp av de skyddsåtgärder som vidtas eftersom dessa stärker andra potentiella livsmiljöer. Det bedöms i omnejden finnas gott om lämpliga miljöer för kråka. Bevarandestatusen för den lokala populationen bedöms därför inte påverkas.

Skrattmå (*Chroicocephalus ridibundus*)

Skrattmå häckar allmänt kolonivis vid sjöar med vida vassruggar, havsvikar och vattendrag samt på öar och skär vid kusten. Den är spridd över hela landet, dock sällsynt i Lappland.

Nationell population och bevarandestatus

Den nationella populationen har uppskattats till 98 000 par. Populationsminskningen har gjort att fågeln har rödlistats som nära hotad (NT). Dock har minskningen bromsats upp något (Artfakta, 2020) I och med att skrattmåsen är rödlistad bedöms bevarandestatusen för den nationella populationen som dålig

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 6 000 par. Bevarandestatusen för den lokala populationen bedöms som dålig.

Känslighet och hot

Arten har en hög minskningstakt, orsakerna till minskningen är inte klarlagda.

Förekomst i området

Skrattmåsar bedöms i huvudsak födosöka i området.

Bedömning av påverkan på lokal population

Arten är framförallt knuten till vattenmiljöer och området bedöms inte utgöra en primär livsmiljö, häckningsplatserna är i regel knutna till blötare områden eller kustområden, varför påverkan på arten bedöms vara mer knuten till att den typen av miljöer exploateras. Strandområdet och blötare delar av planområdet lämnas i huvudsak orörda, samtidigt som tillgången till sådana biotoper utanför planområdet bedöms som god. Det är främst delar av potentiella födosökmiljöer som kommer att tas i anspråk av bebyggelse. Predation av katter bedöms öka i området i och med att det bebyggs, detta bedöms dock inte påverka bevarandestatusen för den lokala populationen av fiskmåsar.

Tofsvipa (*Vanellus vanellus*)

Tofsvipa häckar på fält, sankängar och myrar. Den förekommer över större delen av landet.

Nationell population och bevarandestatus

Den nationella populationen har uppskattats till 45 000 par. Populationsminskningen de senaste 18 åren innebär emellertid att arten har klassats som sårbar (VU). Bevarandestatusen för den nationella populationen bedöms därför som dålig.

Lokal population och bevarandestatus

Den lokala populationen har uppskattats till 1 100 par. Bevarandestatusen för den lokala populationen bedöms därför som dålig.

Känslighet och hot

Tofsvipan minskar i de flesta av sina häckningsmiljöer, men framförallt i åkermark. Bland de största hoten är dikning och dränering som minskar tillgången på fuktiga svackor, otillräckligt hävdade strandängar, ökad omfattning av vallodling och trädplantering m.m.

Förekomst i området

Arten är stationär i området. I Artportalen finns många observationer inrapporterade av såväl födosökande som häckande fåglar.

Bedömning av påverkan på lokal population

I planområdet och dess omnejd bedöms det finnas livsmiljöer för tofsvipa, delar av dessa miljöer kommer att tas i anspråk för bebyggelse. Bland de skyddsåtgärder som kommer att vidtas är det främst skötsel av åkermarken i träda som kommer att gagna arten eftersom den föredrar öppna områden med låg vegetation. Att de fuktiga svackorna i öster kommer att finnas kvar är också betydelsefullt för arten. Bevarandestatusen för den lokala populationen bedöms därför inte påverkas av projektet.

Skyddsåtgärder

I artskyddsutredningen (Ekologigruppen, 2018) beskrivs att de naturmiljöer som utgör livsmiljö för rödlistade arter och är aktuella för exploatering utgörs nästan uteslutande av miljöer som är stadda i igenväxning, det rör sig därmed om livsmiljöer som är begränsade i tid och rum inom planområdet och som på sikt inte längre kommer utgöra lämpliga livsmiljöer för dessa arter. Föreslagna skyddsåtgärder har utgått från detta faktum vilket styr omfattning och skötselintensitet som bedöms rimliga för dessa åtgärder. Skyddsåtgärderna som kommer att vidtas går ut på att förstärka befintliga miljöer och innebär förstärkning/utveckling av:

- Åkermark i träda
- Småbiotoper i jordbrukslandskapet

- Gles, luckig lövskog
- Glesa busk- och trädmarker

I tabell 2 visas vilka skyddsåtgärder som gynnar olika arter.

Tabell 2. Skyddsåtgärder som gynnar de olika arterna.

Artnamn	Arten gynnas av skyddsåtgärder som förstärker och utvecklar:
Björktrast	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Småbiotoper i jordbrukslandskapet ▪ Gles, luckig lövskog ▪ Glesa busk- och trädmarker
Fiskmå	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Åkermark i träda
Grönfink	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Småbiotoper i jordbrukslandskapet ▪ Gles, luckig lövskog ▪ Glesa busk- och trädmarker
Hornuggla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Småbiotoper i jordbrukslandskapet
Kråka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Åkermark i träda, ▪ Småbiotoper i jordbrukslandskapet ▪ Gles, luckig lövskog ▪ Glesa busk- och trädmarker
Skrattmå	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Åkermark i träda
Tofsvipa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Åkermark i träda, ▪ Småbiotoper i jordbrukslandskapet

Samlad bedömning

Ekologigruppens sammanvägda bedömning är att de fågelarter som utretts i denna rapport inte kommer att påverkas mer än andra arter av planen och att de skyddsåtgärder som kommer att vidtas är tillräckliga för att lokala populationer inte ska påverkas. Förbuden i artskyddsförordningen bedöms därför inte utlösas under förutsättningen att skyddsåtgärderna genomförs. Åtgärderna beskrivs detaljerat i *Påverkan på skyddade arter - Konsekvensbedömning av skyddade arter inom planområdet för Björnö etapp 2 och 3 i Norrtälje kommun*, (Ekologigruppen, 2018).

Gällande de fågelarter som nyttjar lokalen som rastplats görs följande bedömning: Om rastplatser står att läsa i EU:s fågeldirektiv (vilket delvis utgör grunden till bestämmelserna i artskyddsförordningen) att skydd ska vidtas genom att skydda deras livsmiljöer och rastplatser (skydd ska vidtas både för arter som är uupptagna i direktivet samt för flyttfågelarter som inte omfattas av direktivet). Enligt direktivet ska fokus då ligga på större områden som är av hög kvalitet och särskild vikt ska läggas vid våtmarker. Regionalt är det inte Björnö som hamnar i topp bland rastlokaler, snarare är det fågelsjöar som Angarnssjöängen och Hjalstaviken och områden i anslutning till dessa. Detaljplanområdet på Björnö är ingen våtmark och bedöms sett till områdets storlek och kvalitet inte vara en sådan viktig rastlokal som avses i direktivet. Det krävs att en betydande del av en fågelarts population använder ett område som rastplats för att förbuden i artskyddsförordningen ska utlösas. Hade det varit frågan om påverkan på en rastlokal av större dignitet som till exempel sjön Tåkern hade förbuden i artskyddsförordningen däremot kunnat utlösas. Björnö utgörs till stor del av jordbruksmark och det bedöms finnas liknande miljöer i omnejden, 18 % av markanvändningen i Norrtälje kommun utgörs av jordbruksmark.

Referenser

Artdatabanken, 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

Ekologigruppen, 2018. Påverkan på skyddade arter - Konsekvensbedömning av skyddade arter inom planområdet för Björnöetapp 2 och 3 i Norrtälje kommun.

Ottosson, U., R. Ottvall, J. Elmberg, M. Green, R. Gustafsson, F. Haas, N. Holmqvist, Å. Lindström, L. Nilsson, M.Svensson, S. Svensson, and M. Tjernberg. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Sveriges fåglar 2019. Resultat från inventeringar gjorda till och med 2018. BirdLife Sverige, svensk fågeltaxering vid Lunds universitet, Artdatabanken, SLU.

Digitala källor

Artfakta - uppgifter om arter har delvis inhämtats från <https://artfakta.se/artbestamning> (lästes okt-nov 2020)

Artportalen - sökningar efter fynd har gjorts på <https://artportalen.se> (lästes okt-nov 2020)

Fågelguiden - NatureGuides, William Collins, Bonnier Fakta 2020